

kterážto pochybnost odstraněna býti může jedině předložením dokladů prvním soudem žádaných. Souhlasiti dlužno s prvním soudem i v tom, že žádá, aby předložen byl doklad o tom, že berní správa ve výmaz odštěpného závodu svoluje, neboť jde o odštěpný závod cizozemské společnosti a ten má pro tuzemsko nepochybně též význam, jako zrušení společnosti, a právem proto, v zájmu státní správy požaduje rejstříkový soud výkaz souhlasu berní správy k výmazu filiálky, o niž jde.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

### D ů v o d y:

Opovědi ze dne 23. srpna 1923 domáhá se stěžovatelka výmazu svého odštěpného závodu v Praze. Nutným předpokladem tohoto výmazu jest, jak již rekursní soud správně uvádí, by odštěpný závod činnost svou zastavil, t. j. aby zanikl. Toto vzdání se provozu musí býti konečné. Již z vývodů dovolací stížnosti jest zřejmo, že stěžovatelka neobmýšlí činnost svou v místě odštěpného závodu úplně zastaviti, třebaže h o d l a l a se omeziti jen na pouhou exposituru. Jakého rozsahu má býti další její činnost, stěžovatelka neuvádí a nedá se na ni spolehlivě souditi ani z pouhé skutečnosti, že následkem nejistých poměrů odešlo ze závodu více úředníků. Směrodatným pro povolení výmazu může tedy býti jen odhlášení živnosti v závodě Pražském u živnostenského úřadu a u berní správy. Právem proto rekursní soud seznal, že třeba předložiti doklady, že odhlášení se stalo. Co se týče nutnosti předložení dokladu o svolení berní správy ve výmaz odštěpného závodu, stačí poukázati ku správným vývodům napadeného usnesení. Rozhodnutí soudu rekursního v těchto směrech není ani v patrném rozporu se zákonem nebo se spisy, ani zmatečné a není proto dovolací rekurs v §u 16 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. odůvodněn a nemohlo mu býti vyhověno.

### Čís. 3482.

**Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).**

Do základu pro vyměření zaopatřovacích požitků jest započítati též službu, kterou zaměstnanec ztrávil sice také na velkém pozemkovém majetku, ale u jiného zaměstnavatele než toho, u něhož počala výplata zaopatřovacích požitků.

(Rozh. ze dne 12. února 1924, R I 86/24.)

Zalobu o placení zaopatřovacích požitků dle zákona čís. sb. 130/1921 procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by vyčkaje pravomoci ji znovu projednal a rozhodl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

## D ů v o d y:

Toho času jest řešiti jen otázku, zda do základu pro vyměření pensijních požitků podle zákona ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n. jest započítati též službu, kterou zaměstnanec ztrávil sice také na velkém pozemkovém majetku, ale u jiného zaměstnavatele než toho, u něhož počala výplata zaopatřovacích požitků ve smyslu §u 1 písm. a) a §u 11 (1) cit. zák. Otázku tu zodpověděl procesní soud záporně, odvolací soud kladně. Přisvědčiti dlužno odvolacímu soudu. Důvodové zprávy uvádějí, že oním zákonem má býti z a b e z p e č e n a existence pensionovaných zaměstnanců na velkém pozemkovém majetku. Tohoto zabezpečení chtěl zákonodárce docíliti tím, že bývalý zaměstnavatel, k placení pense povinný, platiti má po pravidle c e l o u, novým zákonem ustanovenou pensí, bez ohledu na to, jakou dobu pensista ztrávil v jeho službách a jakou v cizích službách. Jen tímto způsobem bylo možno zabezpečiti existenci pensionovaných zaměstnanců, neboť jinak mohlo by dojíti k důsledku, že zaměstnanec, který sloužil na různých velkostatkách, všude po dobu kratší než 10tiletou, celkem však přes 40 roků, nedostal by zvýšení. To by odporovalo základnímu účelu a úmyslu zákona. Tento úmysl zákonodárcův jest zřejmým z těchto ustanovení: a) podle §u 1 vztahuje se zákon na bývalé zaměstnance na v e l k é m p o z e m k o v é m m a j e t k u, při čemž jest citován § 2 zákona záborového ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. Zákon nepraví tedy, že vztahuje se na bývalé zaměstnance u m a j i t e l e velkostatku, jenž pensí vyplácí nebo platiti jest povinen. Zákon, pokud jde o věcnou stránku nároku, klade důraz jen na to, by služba byla ztrávena na velkém pozemkovém majetku, při čemž jest nerozhodno, zda ztrávena byla celá služba u jednoho zaměstnavatele, či u několika zaměstnavatelů, b) podle §u 3 přísluší zaměstnancům v §u 1 j m e n o v a n ý m, po 40tileté službě zaopatřovací požitky, uvedené v přípojené tabulce. Z toho jde, že tato 40tiletá služba mohla býti ztrávena na kterémkoliv velkostatku nebo na kterýchkoliv velkostatkách, nehledě k osobě majitele ani k tomu, zda ten který majitel jest k placení pense povinen, že tedy služba na různých velkostatkách se sečítá, c) podle §u 4 činí zaopatřovací požitky po 10ti služebních letech 40% požitků vyměřených p o d l e §u 3, tedy podle tabulky, a zvyšují se dalšími služebními léty jak v zákoně jest uvedeno. I tu platí totéž, co uvedeno ad b), totiž, oněch 10 let, byla-li ztrávena na různých velkostatkách u různých majitelů, se sčítá a to platí i o každém dalším služebním roku. Zmíněný § 4 odvolává se na § 3 a ten zase na § 1 a všechny tvoří souvislý celek. Pak teprve přistupuje zákon k tomu, by určil o s o b u p o v i n n é h o, a nařizuje v §u 11 (1), že požitky v t o m t o zákoně uvedené, t. j. požitky uvedené v §§ 3 a 4 povinen jest platiti zaměstnavatel, u n ě h o ž p o č a l a v ý p l a t a zaopatřovacích požitků, t. j. požitků posavadních (případ §u 1 písm. b) v tomto sporu nepřichází v úvahu). Zákon ukládá tedy povinnost platiti požitky t í m t o z á k o n e m upravené — není-li tu úchylek v §u 11 (2) ve znění zákona ze dne 13. července 1922 čís. 215 sb. z. a n. uvedených — poslednímu zaměstnavateli.

Tento zaměstnavatel jest tudíž povinen zaměstnanci po 40tileté službě na velkém pozemkovém majetku kdekoliv ztrávené platiti plnou pensi zákonem upravenou. Nelze upříti, že jest v tom jakási tvrdost proti poslednímu zaměstnavateli, ale zákonodárce utvořil tu z důvodů sociální slušnosti právo výjimečné. Jen k p o m ě r n ě m u plnění zvýšení pense jest poslední zaměstnavatel podle Šu 11 (2) povinen toliko tehdy a potud, když a pokud zaměstnanec od dřívějších zaměstnavatelů nějakých zaopatřovacích požitků již požívá, nebo proti některému z nich nároku podle Šu 1 písm. b) zákona čis. 130/21 a podle nařízení čis. 189/1921 k Šu 1 písm. b) před působností zákona již n a b y l. S tím vším srovnávají se také ustanovení prováděcího nařízení ze dne 13. května 1921, čis. 189 sb. z. a n., z nichž zejména uvéstí jest článek I. k Šu 1 (4) a) a předposlední odstavec, pak k Šu 3, k Šu 4, k Šu 10 (3) zvlášť výrazně poslední věta odst. (3) a k Šu 11 (2) a (3). Ježto tedy odvolací soud posoudil věc po stránce právní v podstatě správně (aniž bylo by třeba zabývati se otázkou, zdali a pokud poslední zaměstnavatel může se hojiti na předcházejících zaměstnavatelích), a ježto řízení v první stolici v důsledku právního názoru procesního soudu zůstalo kusým, postupoval odvolací soud podle Šu 496 čis. 3 (nikoliv čis. 2) c. ř. s. správně.

### Čís. 3483.

**Pokud lze převzítí břemena bez započtení na nejvyšší podání (§ 150 ex. ř.).**

(Rozh. ze dne 12. února 1924, R I 89/24.)

S o u d p r v é s t o l i c e neschválil třetí odstavec dražebních podmínek, jenž stanovil, že vydražitel jest povinen převzítí služebnost požívání zajištěnou pro Pavlinu Ch-ovou se započtením na nejvyšší podání, r e k u r s n í s o u d ono ustanovení dražebních podmínek schválil. D ů v o d y: Ze znění Šu 150 ex. ř. jasně vychází, že předpis ten jest rázu dispozičního, neboť připouští odchylky od zákonného předpisu, souhlasí-li oprávněný, avšak soud rekursní neshledává, že odstavec třetí dražebních podmínek odchyluje se od zákonného předpisu, jemuž dostalo se vysvětlení posudkem ministerstva spravedlnosti ve věstníku z roku 1902 str. 155. Podle toho jest bráti zřetel na poškození věřitelů, které by z toho kterého převzetí břemene zástavním věřitelům vzešlo, a jest poškození při převzetí bez započtení na nejvyšší podání jen tehdy vyloučeno, když břemeno předchází v š e m právům zástavním a tedy tak jako tak musí býti vzat v první řadě na ně zřetel. Jinak jest převzetí takové přípustno, není-li to podle povahy případu na újmu předcházejícím věřitelům, kteří převzetím bez započtení nesmí býti poškozeni. Služebnosti, o níž jde, předchází pohledávka spořitelny v P. a, poněvadž není vyloučeno, že by byla převzetím služebnosti bez započtení na nejvyšší podání dotčena, a podle toho, co bylo řečeno, služebnost všem právům zástavním nepředchází, jest míti za to, že služebnost jest převzítí se započtením na nejvyšší podání. Dražební podmínky od-